

อินเดียเป็นศูนย์กลางผลิตอาหารของโลก?

คนทั่วโลกรวมทั้งคนไทยเอง มักมองอินเดียว่าเป็นประเทศที่มีประชากรจำนวนมากมาหลายทศวรรษถึง 1 ใน 10 ของโลก แต่คนส่วนใหญ่ขาดงานขั้นพื้นฐาน อาหารการกินไม่มีพอเพียงแก่ความต้องการของประชาชนในประเทศ แต่บัดนี้สถานะที่แท้จริงในอินเดียกำลังเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้ามแล้ว บริษัทผู้ผลิตอาหารใหญ่ ๆ ของโลกไม่ว่าจะเป็นบริษัท Wal-Mart หรือ Rothchild Group หรือ PepsiCo ขณะนี้ต่างก็เชื่อมั่นว่า อินเดียจะกลายเป็นยักษ์ใหญ่ทางด้านอุตสาหกรรมการเกษตรได้ และจะสามารถส่งออกผักและผลไม้เครื่องเทศ ดอกไม้ ไข่ ไก่ ไก่เทศ เนื้อ ไข่ กุ้ง ปลา หรือแม้กระทั่งแป้งพาสต้าไปเลี้ยงชาวโลกได้

บัดนี้ แม้แต่บริษัท Bharti Enterprises ซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ทางด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีข่าวสารที่มีเงินทุนถึง 10 พันล้านเหรียญก็เพิ่งออกมาประกาศว่าจะลงทุนร่วมกับ Rothchild Group จากยุโรปในโครงการที่เรียกว่า Field Fresh หรือแปลตรง ๆ ว่า "สด ๆ จากท้องทุ่ง" เพื่อส่งออกหอมหัวใหญ่ พริกชนิดต่าง ๆ กระเทียมและพืชผักอื่น ๆ ไปยังพ่อค้าขายปลีกในโลกตะวันตกซึ่งรวมถึงบริษัท Tesco ด้วย ทั้งนี้ผู้บริหารบริษัท Bharti Enterprises ได้แถลงว่าเนื่องจากเห็นว่าโอกาสที่อินเดียจะได้จากธุรกิจ

การเกษตรจะดีกว่าทางด้าน IT เสียด้วยซ้ำ โครงการนี้ได้เข้าพื้นที่เพาะปลูกถึง 4,800 เฮกตาร์ หรือประมาณกว่าหมื่นไร่และได้เริ่มส่งผลผลิตไปยังยุโรปเป็นลอตแรกแล้ว และทางบริษัทก็คาดการณ์ว่าภายในปี ค.ศ. 2011 มูลค่าการส่งออกผักและผลไม้ของบริษัทนี้บริษัทเดียวจะมีมูลค่าถึง 5 พันล้านเหรียญ

วิสัยทัศน์กว้าง ๆ ของอินเดียในด้านนี้ก็คือการที่จะเชื่อมชาวไร่รายเล็กเข้ากับเครือข่ายใหญ่ของการจำหน่ายอาหารของโลกในทันเองเดียวกับที่อินเดียทำสำเร็จมาแล้วในด้าน IT ชาวไร่จะได้รับบริการส่งเสริมให้หันไปปลูกพืชที่มีค่าสูงเช่นเช่นกระเทียม หอมหัวใหญ่ มะม่วงอัลฟองโซ เครื่องเทศ ชาารูจีลิ่ง ข้าวบาตมาลี เม็ดมะม่วงหิมพานต์ นมและเนื้อมะพร้าวเป็นต้น บริษัทใหญ่ ๆ ไม่ว่าจะ เป็นของในหรือต่างประเทศ ดังนี้จะรวบรวมผลผลิตจากชาวไร่รายเล็ก และนำไปแปรรูปเพื่อเพิ่มราคาขึ้นให้กลายเป็นไส้กรอก หรือผลไม้บด อาหารบด ก่อนนำส่งตลาดสดชั้นนำของยุโรปโดยรถบรรทุก เรือเดินสมุทรหรือเครื่องบินขนส่งโดยส่งไปให้ผู้ดูแลเชิง ทั้งนี้บริษัทยังอ้างว่ามีนโยบายที่จะทำงานร่วมกับชาวไร่รายเล็ก มิใช่โดยการตัดอาชีพชาวไร่รายรายออกไปด้วยการใช้เครื่องมือเครื่องมือนยนต์ใหม่เข้ามาแทนที่ วิสัยทัศน์ดังกล่าวมิได้ขัดแย้งกับอินเดียเท่านั้นแต่ในในประเทศ เช่นบราซิลด้วยและก็เป็นทีสนใจของบริษัทและผู้ลงทุนรายใหญ่ทั่วโลก โดยบุคคลเหล่านี้ได้ลงทุนไปโดยหวังผลสองต่อคือขายให้ชาวไร่กลางที่กำลังเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ขณะเดียวกันก็นำผลผลิตที่คุณภาพเยี่ยมไปส่งออกด้วย

ในแง่นโยบายแล้ว รัฐบาลของนาย Manmohan Singh ได้สนับสนุนความคิดนี้อย่างเต็มที่เพราะเห็นว่าเป็นช่องทางที่จะช่วยแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนสองในสามของประเทศได้ และอินเดียจะสามารถเป็นผู้ขายผู้นำของโลกได้ต่อไปในอนาคต กระทรวงเกษตรของอินเดียได้ว่าจ้างให้ธนาคาร

Rabobank ของเนเธอร์แลนด์ทำการศึกษาในเรื่องนี้ ซึ่ง Rabobank ได้รายงานสรุปว่าอินเดียจะสามารถเพิ่มสัดส่วนการส่งออกอาหารและผลผลิตทางเกษตรของโลกได้จากร้อยละ 1.5 เป็นร้อยละ 3 ภายในปีข้างหน้า โดยคิดเป็นมูลค่าถึง 30 พันล้านเหรียญในปี ค.ศ. 2015 จาก 8 พันล้านเหรียญในปี ค.ศ. 2003 อย่างไรก็ตาม ปัญหาและอุปสรรคก็ยังคงมีอีกมากเพราะบริษัทใหญ่ ๆ มักมีแนวโน้มที่จะเอเวิร์ดเอาเปรียบชาวไร่ชาวนาด้วยการเข้าพื้นที่มาจากชาวนาแล้วใช้แรงงานต่างค่าราคาถูกหรือเครื่องจักรกลเข้ามาแทนที่ นอกจากนี้ก็มีหลายกรณีที่ชาวนาชาวไร่ต้องมีหนี้สินเพิ่มขึ้นและยังถูกบังคับจากบริษัทใหญ่ให้ซื้อเมล็ดพันธุ์ราคาแพงจากตนซึ่งไม่ได้ดีออกดอกออกผลตามที่โฆษณาไว้ ที่ผ่านมามีอินเดียที่เป็นเช่นเดียวกับประเทศเกษตรกรรมที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่ไม่สามารถสร้างตลาดในประเทศที่ไร้รอยต่อ ถึงแม้ว่าอินเดียจะมีพื้นที่เพาะปลูกได้ถึงร้อยละ 11 ของโลกและเป็นประเทศผู้ผลิตผักและผลไม้ได้มากที่สุดเป็นรองรองจากจีนเท่านั้นก็ตาม ในปี ค.ศ. 2004 อินเดียมีส่วนแบ่งในการส่งออกผักและผลไม้ของโลกซึ่งมีมูลค่าเป็นเงิน 100 พันล้านเหรียญ เพียงร้อยละ 1 เท่านั้น ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากหลายเหตุผลด้วยกัน

ประการแรกคือ วิธีการทำไร่ในอินเดียไม่ได้มีอะไรเปลี่ยนแปลงมากนักถึงแม้จะมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ แล้วยก็ตาม และประการที่สองก็คือโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจก็ยังช้าหลังมาโดย เฉพาะในเรื่องถนนหนทางซึ่งทำให้ผลผลิตเสียหายไปถึง 1 ใน 3 ก่อนจะถึงมือผู้บริโภค นอกจากนี้ตามรายงานของ Rabobank มีการแปรรูปผักและผลไม้ของอินเดียเพียงร้อยละ 2 เท่ากันเปรียบเทียบกับร้อยละ 80 ในสหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทใหญ่ ๆ ต่างก็เห็นศักยภาพของอินเดียและเข้ามาลงทุนในภาคเกษตรอุตสาหกรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ขณะนี้ บริษัท PepsiCo ได้กำหนดให้อินเดียเป็นศูนย์กลางทางเกษตรของตนในเอเชีย หลังจากทีในศตวรรษที่ 50 บริษัทผู้รัฐบาลอินเดียในสมัยนั้นบังคับให้นำเข้าผลผลิตทางการเกษตรเป็นการตอบแทนต่อการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มคั่ว และในปีปัจจุบันบริษัทก็ยังมีสัญญาอยู่กับชาวไร่ให้ผลิตสาหร่ายทะเล มันฝรั่ง มะเขือเทศ และส้มสำหรับส่งออกอยู่ แต่สำหรับส้มนั้น บริษัท PepsiCo ได้คัดเลือกให้กลุ่มบ้าน Fallowal เป็นแห่งเดียวในโลกนอกเหนือจากสหรัฐ ที่ปลูกส้มพันธุ์ที่บริษัทนำไปใช้ผลิตน้ำส้มคั้นยี่ห้อ Tropicana บริษัท Wal-Mart ซึ่งเป็นบริษัทขายปลีกที่ใหญ่ที่สุดในโลก ขณะนี้ยังไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลอินเดียให้เปิดร้านของตนเองเนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ร้านขายปลีกหลายล้านร้านของคนอินเดียเองต้องเจ๊งปัญหาหนัก บริษัทจึงหันไปให้ความสนับสนุนแก่การส่งออกสินค้าชิ้นหนึ่งจากอินเดียแทน เช่น ข้าวบาตมาลีและมะม่วง เป็นต้น

รายงานของ Rabobank ได้สรุปว่าอุตสาหกรรมเกษตรของอินเดียจะเป็นที่มาสนใจกว่าธุรกิจด้าน IT ถึงสามเท่า ภายใน 5 ปีข้างหน้าก็ นอกจากนั้นตัวเลขทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลอินเดียเพิ่งเปิดเผยเมื่อไม่กี่วันนี้ก็ดูว่าจะเป็นการสนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเศรษฐกิจโดยรวมของอินเดียใน 3 เดือนแรกของปีนี้ได้เติบโตขึ้นถึง ร้อยละ 9.3 แล้ว โดยในภาคการเกษตรนั้นได้ขยายตัวจากร้อยละ 2.9 ใน 3 เดือนแรกของปีที่แล้ว เป็นร้อยละ 5.6 ประเทศโดยเฉพาะเช่นไทย คงจะต้องติดตามความก้าวหน้าของอินเดียโดยใกล้ชิดต่อไป ในฐานะประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรมาเป็นเวลานานแล้ว และยังมีนโยบายที่จะเป็น "ครัวของโลก" ด้วย แต่เหตุใดบริษัทและนักลงทุนใหญ่จึงไม่สนใจที่จะลงทุนร่วมกับไทยในเรื่องนี้ เหมือนอย่างที่เกิดขึ้นกับอินเดีย จึงก็ต้องวิเคราะห์ วิจัยกันไวรายละเอียดต่อไป

ประการที่สองก็คือโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจก็ยังช้าหลังมาโดย เฉพาะในเรื่องถนนหนทางซึ่งทำให้ผลผลิตเสียหายไปถึง 1 ใน 3 ก่อนจะถึงมือผู้บริโภค นอกจากนี้ตามรายงานของ Rabobank มีการแปรรูปผักและผลไม้ของอินเดียเพียงร้อยละ 2 เท่ากันเปรียบเทียบกับร้อยละ 80 ในสหรัฐอเมริกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทใหญ่ ๆ ต่างก็เห็นศักยภาพของอินเดียและเข้ามาลงทุนในภาคเกษตรอุตสาหกรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ขณะนี้ บริษัท PepsiCo ได้กำหนดให้อินเดียเป็นศูนย์กลางทางเกษตรของตนในเอเชีย หลังจากทีใน

ศตวรรษที่ 50 บริษัทผู้รัฐบาลอินเดียในสมัยนั้นบังคับให้นำเข้าผลผลิตทางการเกษตรเป็นการตอบแทนต่อการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มคั่ว และในปีปัจจุบันบริษัทก็ยังมีสัญญาอยู่กับชาวไร่ให้ผลิตสาหร่ายทะเล มันฝรั่ง มะเขือเทศ และส้มสำหรับส่งออกอยู่ แต่สำหรับส้มนั้น บริษัท PepsiCo ได้คัดเลือกให้กลุ่มบ้าน Fallowal เป็นแห่งเดียวในโลกนอกเหนือจากสหรัฐ ที่ปลูกส้มพันธุ์ที่บริษัทนำไปใช้ผลิตน้ำส้มคั้นยี่ห้อ Tropicana บริษัท Wal-Mart ซึ่งเป็นบริษัทขายปลีกที่ใหญ่ที่สุดในโลก ขณะนี้ยังไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลอินเดียให้เปิดร้านของตนเองเนื่องจากเกรงว่าจะทำให้ร้านขายปลีกหลายล้านร้านของคนอินเดียเองต้องเจ๊งปัญหาหนัก บริษัทจึงหันไปให้ความสนับสนุนแก่การส่งออกสินค้าชิ้นหนึ่งจากอินเดียแทน เช่น ข้าวบาตมาลีและมะม่วง เป็นต้น

รายงานของ Rabobank ได้สรุปว่าอุตสาหกรรมเกษตรของอินเดียจะเป็นที่มาสนใจกว่าธุรกิจด้าน IT ถึงสามเท่า ภายใน 5 ปีข้างหน้าก็ นอกจากนั้นตัวเลขทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลอินเดียเพิ่งเปิดเผยเมื่อไม่กี่วันนี้ก็ดูว่าจะเป็นการสนับสนุนข้อสรุปดังกล่าว ทั้งนี้เพราะเศรษฐกิจโดยรวมของอินเดียใน 3 เดือนแรกของปีนี้ได้เติบโตขึ้นถึง ร้อยละ 9.3 แล้ว โดยในภาคการเกษตรนั้นได้ขยายตัวจากร้อยละ 2.9 ใน 3 เดือนแรกของปีที่แล้ว เป็นร้อยละ 5.6 ประเทศโดยเฉพาะเช่นไทย คงจะต้องติดตามความก้าวหน้าของอินเดียโดยใกล้ชิดต่อไป ในฐานะประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตรมาเป็นเวลานานแล้ว และยังมีนโยบายที่จะเป็น "ครัวของโลก" ด้วย แต่เหตุใดบริษัทและนักลงทุนใหญ่จึงไม่สนใจที่จะลงทุนร่วมกับไทยในเรื่องนี้ เหมือนอย่างที่เกิดขึ้นกับอินเดีย จึงก็ต้องวิเคราะห์ วิจัยกันไวรายละเอียดต่อไป